

Markkina- ja vastapuoliriskille altistumisen käsittely standardikaavassa

Johdanto

- 1.1. Euroopan valvontaviranomaisen perustamisesta 24 päivänä marraskuuta 2010 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1094/2010 (jäljempänä "EIOPA asetus")¹ mukaisesti EIOPA julkaisee ohjeet markkinoiden ja vastapuoliriskille altistumiselle standardikaavassa.
- 1.2. Nämä ohjeet liittyvät vakuutus- ja jälleenvakuutusliiketoiminnan aloittamisesta ja harjoittamisesta 25. marraskuuta 2009 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2009/138/EY (jäljempänä "Solvenssi II")² 104 ja 105 artiklaan sekä 10. lokakuuta 2014 annetun komission delegoidun asetuksen (EU) 2015/35, jolla täydennetään direktiiviä 2009/138/EY (jäljempänä "komission delegoitu asetus 2015/35") 164–202 artiklaan³.
- 1.3. Nämä ohjeet osoitetaan valvontaviranomaisille Solvenssi II:n mukaisesti.
- 1.4. Näiden ohjeiden on tarkoitus helpottaa yhtenevien käytäntöjen lähentämistä jäsenvaltioissa ja tukea yrityksiä standardikaavan markkina- ja vastapuoliriskiosion soveltamisessa.
- 1.5. Näissä ohjeissa käytetään seuraavaa määritelmää:
 - 'lyhyeksi myyty osakepositio' tarkoittaa osakkeisiin liittyvää lyhyttä positiota, joka on seurausta lyhyeksi myynnistä, asetuksen (EU) 236/2012 2 artiklan 1 kohdan b alakohdan merkityksessä.
- 1.6. Ellei termejä ei ole määritelty näissä ohjeissa, niiden merkitys on määritelty säädöksissä, joihin viitataan johdannossa.
- 1.7. Tämä ohjeisto tulee voimaan 1. huhtikuuta 2015.

Ohje 1 – Työsuhde-etuudet

- 1.8. Kun työsuhde-etuuksiin liittyvät vastuut kirjataan komission delegoidun asetuksen 2015/35 II luvun mukaan, yritysten tulisi ottaa ne huomioon laskelmissaan pääomavaatimuksesta vastapuoliriski- ja markkinariskiosioita varten. Tätä varten yritysten tulisi ottaa huomioon etuuksien luonne ja tarvittaessa niiden sopimussuhteiden luonne, joita sillä on direktiivin 2003/41/EC mukaisen ammatillisia lisäeläkkeitä tarjoavan laitoksen kanssa tai muun näitä etuuksia tarjoavan vakuutus- tai jälleenvakuutusyrityksen kanssa.
- 1.9. Jos työsuhde-etuuksia kattavien varojenhallinta on ulkoistettu, rahoituksesta vastaavina toimivien yritysten tulisi ottaa ne huomioon, kun lasketaan markkina- ja vastapuoliriskimoduulin pääomavaadetta, edellyttäen, että ne ovat vastuussa mahdollisesta tappiosta näiden omaisuuserien arvossa.

¹ EUVL L 331, 15.12.2010, s. 48–83

² EUVL L 335, 17.12.2009, s. 1–155

³ EUVL L 12, 17.01.2015, s. 1–797

Ohje 2 – Osto-optioiden vaikutus duraatioon

- 1.10. Kun määritellään osto-optiorakenteellisten joukkovelkakirjojen ja lainojen duraatiota, yritysten tulisi ottaa huomioon, että velallinen ei ehkä käytä niitä, jos luottokelpoisuus heikkenee, luottoriskimarginaalit kasvavat tai korot nousevat.

Ohje 3 – Duraatiopohjaisen osakeriskialaosion keskimääräinen duraatio

- 1.11. Yritysten tulisi tulkita keskimääräinen duraatio Solvenssi II:n 304 1 artiklan b alakohdan iii osan mukaisesti vastuiden yhdistettyjen kassavirtojen kestonä.

Ohje 4 – Korkoriskin alaosio

- 1.12. Yritysten tulisi sisällyttää kaikki korkoherkät omaisuuserät ja velat korkoriskin alaosiioon pääomavaatimuksen laskennassa.
- 1.13. Vakuutustekninen vastuuvelka tulisi laskea uudestaan skenaarioissa käyttäen riskitöntä peruskorkokäyrää stressattuna, joka määritellään stressaamalla riskitöntä peruskorkokäyrää ja lisäämällä siihen tarvittaessa vastaavuuskorjaus, volatilitteettikorjaus tai siirtymäarvo riskittömälle korolle Solvenssi II:n 308 artiklan c kohdasta.
- 1.14. Omaisuuserien arvo tulisi laskea uudelleen skenaarioissa stressaamalla ainoastaan riskitöntä peruskorkokäyrää, ja mahdollisten korkomarginaalien tulisi pysyä muuttumattomina. Stressattujen omaisuuserien arvostaminen voi edellyttää mallihinnoittelun käyttöä.
- 1.15. Vakuutus- ja jälleenvakuutusyritysten tulisi varmistaa, että ennen stressausta omaisuuserien arvot, jotka on saatu käyttämällä arvostamalla mallin avulla, ovat yhtenevät asianomaisten omaisuuserien aktiivisilla markkinoilla noteerattujen markkina-arvojen kanssa.

Ohje 5 – Sijoitukset joissa on sekä osake- että velkakirjasijoitusten ominaisuuksia

- 1.16. Kun omaisuuserät sisältävät velka- ja osakeinstrumenttien ominaisuuksia, yritysten tulisi ottaa huomioon nämä piirteet, kun ne määrittelevät sovellettavaa standardikaavan riskialaosiota.
- 1.17. Kun päätetään, mitä standardikaavan alariskiosiota käytetään, yritysten tulisi ottaa huomioon omaisuuserän taloudellinen merkitys.
- 1.18. Kun omaisuuserän katsotaan koostuvan erillisistä osista, yritysten tulisi tarvittaessa soveltaa merkityksellisiä stressejä kaikille näille osille erikseen.
- 1.19. Kun ei ole mahdollista katsoa omaisuuserän koostuvan erillisistä osista, yritysten tulisi perustaa määrittäminen sovellettavaksi valittavan standardikaavan alariskiosiota, siihen, ovatko velka- vai osakeominaisuudet hallitsevia taloudellisessa mielessä.

Ohje 6 – Lyhyet osakepositiot

- 1.20. Kun yritysten hallussa on lyhyitä osakepositioita, niiden tulisi käyttää niitä tasapainotettaessa pitkiä osakepositioita osakeriskin pääomavaatimuksen laskennassa vain, jos komission delegoidun asetuksen 2015/35 208–215 artiklassa annetut vaatimukset täyttyvät.
- 1.21. Yritysten tulisi jättää huomioimatta mahdolliset muut lyhyet osakepositiot (lyhyiden osakepositioiden jäämät) laskiessaan pääomavaatimusta osakeriskille.
- 1.22. Lyhyiden osakepositioiden jäämiä ei tulisi huomioida arvoa lisäävinä, kun osakkeisiin sovelletaan stressejä.

Ohje 7 – Markkinakeskittymäalariskiosio

- 1.23. Yritysten ei tulisi antaa 0 %:n riskikerrointa sijoituksille yhteisöissä, jotka ovat komission delegoidun asetuksen 2015/35 187 artiklan 3 kohdan luetteloon sisältyvien yhteisöjen omistuksessa sanotun rajoittamatta komission delegoidun asetuksen 2015/35 187 artiklan 3 kohdan toista osaa.

Ohje 8 – Arvopaperien lainaksiantaminen ja vastaavat sopimukset

- 1.24. Kun määritellään pääomavaatimusta arvopapereiden lainaksiantamiselle tai -ottamiselle ja uudelleenosto- tai takaisinmyyntisopimukselle, mukaan lukienns. likviditeettiswapit, yritysten tulisi seurata vaihdettujen erien kirjaamista Solvenssi II -taseessa. Niiden tulisi myös ottaa huomioon sopimusehdot ja kaupan tai sopimuksen aiheuttamat riskit.
- 1.25. Jos lainaksi annetut omaisuuserät säilyvät taseessa ja saatua omaisuuserää ei kirjata, yritysten tulisi
 - (a) soveltaa merkityksellistä markkina-alariskiosiota lainaksi annettuun omaisuuserään;
 - (b) ottaa lainaksi annetut omaisuuserät mukaan vastapuoliriskin pääomavaateen laskennassa tyypin 1 altistumissa, ottaen huomioon riskien vähennys, jonka saatu omaisuuserä tarjoaa, jos se on kirjattu vakuudeksi komission delegoidun asetuksen 2015/35 214 artiklan vaatimusten mukaisesti.
- 1.26. Jos saatu omaisuuserä otetaan huomioon eivätkä lainaksi annetut omaisuuserät jää taseeseen, yritysten tulisi
 - (a) soveltaa merkityksellistä markkina-alariskiosiota saatuun omaisuuserään;
 - (b) ottaa lainaksi huomioon annetut omaisuuserät vastapuoliriskin pääomavaateen laskennassa tyypin 1 altistumissa lainaksi annetun omaisuuserän tasearvon pohjalta vaihtohetkellä, jos sopimusehdot ja lainsäädännökset lainaajan maksukyvyttömyyden tapauksessa aiheuttavat riskin, että lainaksi annettu omaisuuserä ei palaudu vaikka saatu omaisuuserä on palautettu.

- 1.27. Jos lainaksi annettu omaisuuserä ja saatu omaisuuserä otetaan huomioon Solvenssi II -taseessa, yritysten tulisi
- (a) soveltaa merkityksellistä markkina-alariskiosiota lainaksi annettuun ja lainattuun omaisuuserään;
 - (b) sisällyttää lainaksi annetut omaisuuserät pääomavaatimuslaskelmaan tyyppin 1 altistuman vastapuoliriskinä ottaen huomioon riskien vähennys, jota saatu omaisuuserä edellyttää, jos se on kirjattu vakuudeksi komission delegoidun asetuksen 2015/35 214 artiklan vaatimusten mukaisesti;
 - (c) tarkastella taseen velkoja, jotka aiheutuvat lainaksiantojärjestelystä, kun se laskee pääomavaatimuksen korkoriskin alamoduulissa.

Ohje 9 – Mahdollisesti maksuvelvoitteita luovat sitoumukset

- 1.28. komission delegoidun asetuksen 2015/35 189 artiklan 2 kohdan e alakohdan mukaisesti pääomavaatimusta tyyppin 1 altistumisiin vastapuoliriskiosiossa tulisi soveltaa laillisesti sitoviin sitoumuksiin, joita yritys on tarjonnut tai järjestänyt.
- 1.29. Kun nimellisarvoa ei ole erikseen mainittu sitoumusjärjestelyssä, yrityksen tulisi määrittää vastaava tappio-osuus komission delegoidun asetuksen 2015/35 192 artiklan 5 kohdan mukaan arvioidun nimellisarvon perusteella.
- 1.30. Arvioitu nimellisarvo on suurin määrä, jonka voidaan olettaa maksettavan vastapuolen maksuvelvollisuuden laukaisevan luottotapahtuman tapauksessa.

Vaatimustenmukaisuutta ja raportointia koskevat säännöt

- 1.31. Tässä asiakirjassa on EIOPA-asetuksen 16 artiklan nojalla annettuja ohjeita. EIOPA-asetuksen 16 artiklan 3 kohdan mukaisesti kansalliset toimivaltaiset viranomaiset pyrkivät kaikin tavoin noudattamaan ohjeita ja suosituksia.
- 1.32. Toimivaltaisten viranomaisten, jotka noudattavat tai aikovat noudattaa näitä ohjeita, pitäisi sisällyttää ne sääntely- tai valvontakehykseen asianmukaisella tavalla.
- 1.33. Toimivaltaisten viranomaisten olisi vahvistettava Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomaiselle, noudattavatko tai aikovatko ne noudattaa näitä ohjeita, sekä ilmoitettava perustelut, elleivät ne noudata tai aio noudattaa niitä, kahden kuukauden kuluessa käännettyjen ohjeiden julkaisemisesta.
- 1.34. Mikäli vastausta ei saada määräaikaan mennessä, toimivaltaisten viranomaisten katsotaan jättäneen noudattamatta ilmoittamisvelvollisuuden, joka raportoidaan.

Tarkistusta koskeva loppusäännös

- 1.35. EIOPA arvioi nykyiset ohjeet myöhemmin uudelleen.